

Tájékoztató a szakmai vizsgákról vizsgára jelentkezőknek

A Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Perfekt Zrt.) az alábbi tájékoztatót adja ki az általa a pénzügyminiszter 23/2008.(VIII. 8.) PM rendelete, valamint a szociális és munkaügyi miniszter 15/2008. (VIII. 13.) rendelete alapján szervezett szakmai vizsgákról.

I. Fogalmak meghatározása

pótvizsgadíj: a megismételt vizsga díja abban az esetben, ha a sikertelen vizsgát tett vizsgázó javítóvizsgát kíván tenni. A javítóvizsgára minden esetben újból jelentkezni kell. A jelentkezés a pótvizsgadíj befizetésével válik érvényessé.

költségtérítés: a szakmai vizsga vizsgadíja, amelyet a vizsgázónak abban az esetben kell megfizetnie, ha a szakmai vizsgán — függetlenül a meg nem jelenés okától — nem jelenik meg, vagy a szakmai vizsgára való jelentkezését a szakmai vizsga első vizsgatevékenységének időpontja előtti harmincöt napon belül vonja vissza..

segédeszköz: olyan eszköz, amelynek használatát a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményei a vizsgán megengedik. A segédeszközökről a Perfekt Zrt. előzetesen tájékoztatja a vizsgázókat.

pótlóvizsga: a vizsgázónak fel nem róható okból meg sem kezdett, vagy megkezdett, de be nem fejezett rendes szakmai vizsga megkezdése vagy folytatása. Fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

javító vizsga: az a vizsga,

- amelyet megelőző rendes, javító vagy pótló szakmai vizsgán a vizsgázó ok nélkül nem jelent meg,
- amelyet a vizsgázó megszakított,
- amelyet megelőző a rendes, a javító vagy a pótló szakmai vizsgán a vizsgázó valamely vizsgarészből (modulból) 50% - a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések esetében 59% - vagy az alatti teljesítményt ért el,
- amelyen a vizsgázót a vizsgabizottság szabálytalanság miatt eltiltotta a szakmai vizsga folytatásától.

II. Jelentkezés a szakmai vizsgára

1. Vizsgára csak az jelentkezhet, aki az adott szakképesítés esetében a szakmai vizsgára bocsátás feltételeit teljesítette.
2. A szakmai vizsgára jelentkezni lehet
  - a Perfekt Zrt. által e célra kiadott jelentkezési lap postai úton vagy faxon történő eljuttatásával,
  - a www.perfekt.hu honlapon a megadott kód használatával, valamint

- a szükséges adatok megadásával elektronikus levélben.
3. A jelentkezéseket a Perfekt Zrt. által meghatározott jelentkezési határidőig lehet benyújtani. A jelentkezést csak akkor fogadja el a Perfekt Zrt., ha a jelentkezés a megjelölt határidőig a Perfekt Zrt.-hez beérkezik, és a jelentkező korábbi tartozásait megfizette. A határidőn túl érkezett jelentkezéseket a Perfekt Zrt. nem fogadja el.
  4. A szakmai vizsgára történő jelentkezéskor be kell mutatni, illetve meg kell küldeni
    - a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványt,
    - a szakképesítéshez előírt iskolai tanulmányok elvégzését tanúsító bizonyítványt, a korábban megszerzett szakképesítést igazoló bizonyítványt, vagy azok hiteles másolatát;
    - ha a vizsgára jelentkező szervezett képzésben vett részt, az oktatásszervező által kiállított, a képzés eredményes befejezését, a modulzáró vizsga letételét igazoló okiratot vagy annak hiteles másolatát;
    - a vizsgával kapcsolatos kérelmeket (pl. vizsgafelmentés; egyéni felkészülés esetén kérelem a képzés eredményes befejezését igazoló okirattól való eltekintéstől stb.) és az azok elbírálásához szükséges iratokat vagy azok hiteles másolatát.
  5. A hiányosan vagy rosszul kitöltött jelentkezési lapok érvénytelenek, erről a jelentkezőnek külön értesítést nem küldünk. Az ebből eredő esetleges károkért, hátrányokért a Perfekt Zrt. nem vállal felelősséget. A jelentkezési lap érvénytelen, ha
    - nincs aláírva,
    - nem lehet azonosítani a hallgató kilétét,
    - a jelentkező egyáltalán nem vagy nem egyértelműen jelölte, hogy miből szándékozik vizsgázni.
  6. A vizsgára való jelentkezés elfogadásáról az illetékes igazgató dönt. A jelentkezés esetleges elutasításáról — a döntés indokának megjelölésével — az igazgató határozatot hoz.
  7. A vizsgadíjakat naptári évenként állapítja meg a Perfekt Zrt. A díjakról és vizsgaidőpontokról a Perfekt Zrt. területi, megyei és budapesti üzleti központjaiban kaphatnak tájékoztatást ügyfeleink.
  8. A vizsgázó a jelentkezés beadását követően kapja meg a nevére szóló díjbekérőt, mely tartalmazza a befizetés határidejét. A jelentkező a mellékelt csekken vagy átutalással egyenlítheti ki a vizsgadíjat. A Perfekt Zrt. számlát a vizsgadíjnak a Perfekt Zrt. számlájára való megérkezését követően állít ki. A jelentkezőnek a vizsgadíj befizetését, illetve esetleges korábbi tartozásainak kiegyenlítését - csekkszelvénnel vagy bankszámlakivonattal - a szakmai vizsga megkezdéséig, legkésőbb a vizsga helyszínén igazolnia kell, ellenkező esetben a szakmai vizsgát, illetve a soron következő vizsgatevékenységet nem kezdheti meg.
  9. Modulzáró vizsgát kell tenni, amennyiben azt a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye előírja. A modulzáró vizsgák feladatait az oktatásszervező állítja össze. A pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó adótanácsadó szakképesítés, biztosítási tanácsadó szakképesítés 9., nonprofit menedzser szakképesítés, okleveles adószakértő szakképesítés 1., okleveles pénzügyi revizor szakképesítés 3. és szakképesített bankreferens szakképesítés modulzáró vizsgáit vagy modulzáró vizsgáját a Pénzügyminisztérium által kiadott feladatlap vagy szóbeli tételsor felhasználásával, illetve útmutató alapján kell megszervezni. Az írásbeli modulzáró vizsgákat az írásbeli

vizsgatevékenységre, a gyakorlati modulzáró vizsgákat az interaktív vizsgatevékenységre meghatározottak szerint kell megszervezni (lásd: a III. 1. pontot). A szóbeli modulzáró vizsgákat egy kérdező tanár és az oktatás- vagy vizsgaszervező képviselőjének jelenlétében kell lebonyolítani.

III. A szakmai vizsga részei

III. 1. Az írásbeli, az interaktív és a gyakorlati vizsgatevékenység

10. A vizsgatevékenységek megkezdése előtt valamennyi vizsgázónak igazolnia kell a személyazonosságát a Perfekt Zrt. megjelölt képviselője előtt.
11. A vizsgázók a vizsgatevékenységek során csak a központilag kiadott feladatlapokon, illetve a megoldáshoz, mellékszámításokhoz a Perfekt Zrt. bélyegzőjével ellátott lapokon dolgozhatnak.
12. A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a szakképesítés megnevezését, a vizsgafeladat sorszámát. A vizsgázó válaszát, vázlatát, jegyzetét csak a feladatlapokon, illetve a vizsgaszervező bélyegzőjével ellátott lapokon készítheti el.
13. A dolgozatokat olvashatóan és áttekinthető formában, kék tollal kell elkészíteni, és csak a megengedett segédeszközöket lehet használni. A szükséges segédeszközökről a vizsgázónak kell gondoskodnia. A segédeszközöket a vizsgázók egymás között nem cserélhetik, és egymásnak nem adhatják át. Számológép használata esetén is jelezni kell a kiszámítandó matematikai összefüggést.
14. A feladat megoldására meghatározott időtartamba a technikai jellegű feladatok ellátása (elhelyezkedés, személyazonosság igazolása, feladatok kiosztása, vizsgaszabályok ismertetése stb.) nem számít bele. Ha a vizsgatevékenységet bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a feladat elvégzésére rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
15. A vizsga helyiségében a vizsgázókon, a felügyelők tanárokon, a vizsgabizottság elnökén és tagjain, valamint a vizsgát ellenőrző személyen kívül más személy nem tartózkodhat.
16. A vizsgatevékenység ideje alatt a vizsgázó a helyiséget csak indokolt esetben hagyhatja el. A vizsgázók közül egyidejűleg csak egy vizsgázó mehet ki. A helyiséget elhagyó vizsgázónak vizsgadolgozatát át kell adnia a felügyelő tanárnak, aki a távozás és a visszaérkezés pontos idejét ráírja. Interaktív vizsgatevékenységnél a vizsgázónak a távozás előtt mentenie kell a dolgozatát, és el kell sötétítenie monitorát.
17. A kijavított és értékelt írásbeli, interaktív, gyakorlati vizsgadolgozatok javító tanár által javasolt %-os értékeléséről a Perfekt Zrt. — legfeljebb 30 napon belül — írásban (elektronikus levélben) értesíti a vizsgázókat. A vizsgatevékenység eredményéről csak a vizsgázót vagy az általa írásban meghatalmazott személyt értesíti a Perfekt Zrt., arról telefonon nem ad információt.
18. Az írásbeli feladatok befejezése után a vizsgázó a megoldást tartalmazó vizsgadolgozatot, a felhasznált és üres fejléces kiegészítő lapokat együtt átadja a felügyelő tanárnak. A piszkozatot tartalmazó lapokat, illetve részeket a vizsgázónak áthúzással kell érvényteleníteni.

19. Az interaktív vizsgatevékenység befejezése után a vizsgázónak dolgozatát a számára létrehozott mappába kell mentenie, majd aláírásával kell igazolnia, hogy a CD-re mentett dolgozat megegyezik az általa lezárttal.
20. Azt a vizsgázót, aki a vizsgán meg nem engedett segédeszközt használ, idegen segítséget vesz igénybe, vagy a vizsga rendjét zavarja, a felügyelő tanár vagy a vizsgabizottság a vizsga folytatásától eltiltja, és erről jegyzőkönyvet vesz fel.
21. Ha a vizsgázó a modul vizsgatevékenységét neki fel nem róható okból meg sem kezdte, vagy megkezdte, de be nem fejezte, az adott modulból pótló vizsgát tehet. A vizsgatevékenységről neki fel nem róható okból elkésett hallgató az adott modulból pótló vizsgát tehet.
22. Ha a vizsgázó a modul vizsgatevékenységén a rendes, a javító vagy a pótló szakmai vizsgán 50%, a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó egyes szakképesítések esetében 59% vagy az alatti teljesítményt ért el, és a modul eredménye más típusú vizsgatevékenységtől nem függ, az adott modulból a vizsgázó javítóvizsgát tehet.
23. Egyéb esetekben a vizsgázónak a szakmai vizsgát teljes egészében meg kell ismételnie.

III. 2. A szóbeli vizsgatevékenység

24. A szóbeli vizsgatevékenységen a vizsgázó központilag összeállított vizsgakérdések alapján ad számot tudásáról.
25. A tételsort a szóbeli vizsgatevékenység időpontja előtt lehetőség szerint 30 nappal a jelöltek rendelkezésére kell bocsátani.
26. A szóbeli vizsgatevékenységek időpontját a Perfekt Zrt. határozza meg, s az írásbeli, interaktív, illetve gyakorlati vizsgatevékenységet követő 45 napon belüli időpontot jelöl ki.
27. A szóbeli vizsgatevékenység előtt a vizsgabizottság értekezletet tart. Az értekezleten állapítja meg a vizsgabizottság - a javítótanár javaslata és a feladatmegoldások áttekintése után - az írásbeli, interaktív, illetve gyakorlati vizsgatevékenységek végleges %-os értékelését, amelyről a szóbeli vizsgatevékenység előtt valamennyi megjelent vizsgázót tájékoztatja.
28. A szóbeli vizsgatevékenység rendjét a vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság elnöke, illetve a Perfekt Zrt. képviselője ismerteti a megjelentekkel.
29. A szóbeli vizsgatevékenység — beleértve a tételhúzást is — reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizennyolc óráig tarthat.
30. A vizsgázónak legalább harminc perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdte a vizsgát, amelybe beosztották.
31. A szóbeli vizsgatevékenységen a tételeket a vizsgázók húzzák. A tételben szereplő kérdésekre, feladatokra adott válaszok sorrendjét a vizsgázó határozza meg. Minden vizsgázónak a felelete előtt vizsgafeladatonként a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott felkészülési időt (többnyire 15-30 perc) kell biztosítani, de ezt az időt a vizsgázó saját kérésére csökkenteni lehet. A vizsgázó feleletének vázlatát csak a Perfekt Zrt. bélyegzőjével ellátott papíron rögzítheti, amelyen fel kell tüntetnie a nevét, majd azt a vizsgatevékenység után le kell adnia.

32. A vizsgázó a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott válaszadási időnél hamarabb is befejezheti a feleletét, amennyiben a válaszadást befejezte, és a kérdező tanár, valamint a vizsgabizottság elnöke vagy tagjai meggyőződtek a vizsgázó tudásáról.
33. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgabizottság elnöke és tagjai ugyanakkor a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt, illetve súlyosan tévedett. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha súlyosan tévedett.
34. Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, a szóbeli vizsgatevékenység során egy alkalommal póttételt húzhat. Ez esetben az adott vizsgatevékenység értékelését a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért %-os értékelést meg kell felelni, és azt – ha szükséges – a kerekítés általános szabályai szerint egész számra kell kerekíteni.
35. Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő modul vizsgafeladatából történő tételhúzás előtt, szükség esetén a vizsgahelyiséget rövid időre elhagyhatja.
36. A vizsgateremben egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
37. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.
38. A számolást igénylő szóbeli tételeknél a felkészülési idő alatt a vizsgázó csak kézi számológépet használhat, mobiltelefont, laptopot stb.-t nem.
39. A szóbeli vizsgatevékenység során a vizsgázó feleletét a jelenlévő vizsgabizottsági tagok egymástól függetlenül vizsgafeladatonként %-osan értékelik, majd — a szóbeli vizsgatevékenység befejezése után — az elnök közli a vizsgázókkal a szakmai vizsgán elért eredményeket.
40. A pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó egyes szakképesítések esetében az a vizsgázó, aki írásbeli, interaktív, gyakorlati dolgozatát nem írta meg vagy annak %-os értékelése alapján a dolgozat nem felel meg a követelményeknek, az adott modul szóbeli vizsgatevékenységet nem kezdheti meg. Számára — az újbóli jelentkezést követően — értesítést küld a Perfekt Zrt. a pótvizsga helyszínéről és időpontjáról.
41. Ha a vizsgázó a modul szóbeli vizsgatevékenységét neki fel nem róható okból meg sem kezdte, vagy megkezdte, de be nem fejezte, az adott modulból pótló vizsgát tehet.
42. Ha a vizsgázó a modul szóbeli vizsgatevékenységén a rendes, a javító vagy a pótló szakmai vizsgán 50%, a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó egyes szakképesítések esetében 59% vagy az alatti teljesítményt ért el, és a modul eredménye más típusú vizsgatevékenységtől nem függ, az adott modulból a vizsgázó javítóvizsgát tehet.
43. Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgatevékenységről neki fel nem róható okból elkésik, a szóbeli vizsgatevékenység megkezdésének engedélyezéséről a vizsgabizottság dönt.
44. Egyéb esetekben a vizsgázónak a szakmai vizsgát teljes egészében meg kell ismételnie.

IV. A vizsgázó teljesítményének értékelése

45. A vizsgázó szakképesítésenként egyetlen osztályzatot kap, amely a következő lehet: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2) és elégtelen (1).
46. Az osztályzatot – a 48. pontban foglaltak kivételével - a vizsgázó modulonként elért %-os eredményének súlyozásával kapott százalékszám alapján kell meghatározni a következők szerint:

81-100%	jeles (5)
71-80%	jó (4)
61-70%	közepes (3)
51-60%	elégséges (2)
0-50%	elégtelen (1)

47. A számítás során a %-ban kifejezett értékek meghatározásakor az általános kerekítési szabályok szerint kell eljárni.
48. A pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések esetében a vizsgázó modulonként elért %-os eredményének súlyozásával kapott százalékszám alapján meghatározott osztályzatai a következők:

90-100%	jeles (5)
80-89%	jó (4)
70-79%	közepes (3)
60-69%	elégséges (2)
0-59%	elégtelen (1)

49. Sikertelen a szakmai vizsga, ha a vizsgázó egy vagy több vizsgarészen 50%, a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések esetében 59% vagy az alatti teljesítményt nyújtott.
50. Ha a vizsgázót vizsgarész teljesítése alól mentesíti a vizsgabizottság, akkor a vizsgázó teljesítményének értékelésekor a vizsgarészt a felmentés alapjául szolgáló tanulmányokban szerzett érdemjegynek a jogszabályban meghatározott maximális %-értékével vagy a vizsgarész korábban megszerzett %-értékével kell figyelembe venni.
51. Mentesül az adott vizsgarész tekintetében a szakmai vizsga letétele alól az a vizsgázó, aki a vizsgarész követelményét országos tanulmányi versenyen, diákolimpián teljesítette és a versenykiírásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet eléri. Ilyen felmentés esetén az adott vizsgarész teljesítményét 100%-osnak kell tekinteni.
52. A sikertelen szakmai vizsga, pótlóvizsga és javítóvizsga a képzés megkezdésekor érvényes vizsgakövetelmény szerint a szakmai és vizsgakövetelmény megváltozásáig, de legalább a szakmai vizsgát követő 1 évig ismételhető meg. Pótló- és javítóvizsga esetén az előzőleg sikeresen teljesített modulokat nem kell megismételni, kivéve, ha a vizsgakövetelmény megváltozása a teljesített modulokat érintette.

V. A javítótanár értékelése elleni észrevétel, illetve a vizsgabizottság döntése elleni törvényességi kérelem benyújtása

53. Az írásbeli, interaktív, illetve gyakorlati vizsgakérdések megoldására adott javítótanári értékelést a szóbeli vizsga előtt nyilvánosságra kell hozni. A javítótanár értékelésére a

vizsgáló észrevételt tehet, de kizárólag az értékelési útmutatóban foglaltaktól eltérő javítás vagy az értékelés számszaki hibája esetén. Az észrevételt a vizsgabizottságnak címezve az igazgatóhoz kell benyújtani. Az észrevétel kivizsgálásával kapcsolatosan részletes jegyzőkönyvet kell felvenni, és a döntést indokolással ellátott határozatba kell foglalni. Az észrevétel megtételéhez a dolgozatokat és a javítási-értékelési útmutató megtekintésére egy munkanapot - nyolc órát - kell biztosítani. A vizsgadolgozatot és az útmutatót a vizsgáló, a vizsgabizottság elnökéhez történő megküldés előtt, a vizsgaszervező képviselőjének jelenlétében, az igazgató által meghatározott helyen és időben megtekintheti, azokról kézzel másolatot készíthet, és az értékelésre észrevételt tehet. A vizsgáló észrevételeit a megtekintést követő első munkanap tizenhat óráig adhatja le. Az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén egy napon belül lehet igazolási kérelmet előterjeszteni. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő. A vizsgálókat az írásbeli vizsga megkezdése előtt tájékoztatni kell arról, hogy hol és mikor tekinthetik meg az általuk elkészített vizsgadolgozatokat, és tehetnek észrevételt a szaktanár értékelésére. A vizsgáló észrevételéről a vizsgabizottság dönt.

54. A vizsgáló - jogszabálysértésre hivatkozással - a vizsgabizottság bármely döntése ellen törvényességi kérelmet nyújthat be a vizsgaszervező képviselőjénél az Oktatási Hivatalnak címezve a vizsgabizottság döntésének tudomására jutásától számított három munkanapon belül. Az eredményhirdető értekezleten ismertett vizsgabizottsági döntések elleni jogorvoslatra rendelkezésre álló időt az értekezletet követő első munkanaptól kell számítani.
55. A Perfekt Zrt. a törvényességi kérelemről hozott döntésről — a kézbesítéssel egyidejűleg — rövid úton (futár, telefax, távbeszélő) értesíti a vizsgabizottság elnökét és a vizsgálót.

VI. A szakmai vizsga iratai

56. A szakmai vizsga sikeres letétele után a vizsgáló az adott szakképesítést igazoló bizonyítványt kap.
57. Az elveszett vagy megsemmisült bizonyítványról írásbeli kérelemre — a törzslap alapján — másodlatot állít ki a Perfekt Zrt. A másodlat kiállításáért illetéket, illetve adminisztrációs díjat kell fizetni.
58. A megszerzett szakképesítést igazoló bizonyítványról a vizsgáló kérésére a Perfekt Zrt. Europass bizonyítvány-kiegészítőlapot állít ki. A kiegészítőlap kiállításáért térítési díjat kell fizetni.

VII. Bizonyítványok, oklevelek elismerése, honosítása

59. A külföldön szerzett szakképesítést igazoló bizonyítvány, oklevél elismerését, illetve honosítását a Perfekt Zrt. által szervezett szakmai vizsgák közül a pénzügyminiszter hatáskörébe tartozó szakképesítések estében az Oktatási Hivatalnál, a szociális és munkaügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések estében a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézetnél kell kezdeményezni.